

Okvirna energetska strategija do 2035. godine, koja je BiH neophodna i za koju se očekuje da će uskoro biti usvojena, napravljena je pro forme i nema realne ciljeve za razvoj elektroenergetskog sektora.

Mišljenje je to autora koji su uradili Analizu ove okvirne strategije, a koja je pokazala da nijedan od planiranih scenarija u elektroenergetskom sektoru ne može da ostvari ciljeve. Kako naglašavaju, paradigma razvoja elektroenergetskog sektora koja je bazirana na gradnji termoelektrane na ugalj za izvoz, ne omogućava razvoj i postoji „velika opasnost da to bude orijentacija BiH u budućnosti“.

Njihova preporuka je zato orijentacija na energetska efikasnost na obnovljive izvore energije na efikasnu kogeneraciju.

- Sve okvirne strategije koje su usvojene ili se usvajaju u BiH, napravljene su, ne zbog želje da imamo takav dokument, već zbog pritiska i pretnji da nećemo dobiti sredstva iz Evropskih fondova i onda su one rađene pro forme. Problem je ako neko krene da provodi te dokumente baš kako piše, onda ćemo biti u velikom problemu - ističe ekonomista Damir Miljević, jedan od autora analize.

Glavni promašaj po njemu je to što su svi mogući scenariji strategije zasnovani na dve ključne pretpostavke: da se elektroenergetski sektor može nastaviti razvijati kako se razvijao 70-tih godina prošlog veka, što je u postojećim uslovima energetske zajednice, klimatskim promjenama i ograničenjima emisije CO₂, kaže on, nemoguće i sa druge strane, što se vlasti u BiH „zanose da u tim kombinacijama termo i hidro energije mogu biti konkurentni i da struja može biti jedan od ključnih izvoznih proizvoda BiH“.

- To nije tačno, jer smo lani puno energije morali da uvozimo i tu je ozbiljan problem. Predlažu da se napravi jedan scenario strategije koji bi bio zasnovan isključivo na obnovljivim izvorima energije, jer to je sadašnjost i budućnost elektroenergetskog sektora, kao i da se više pažnje posveti energetska efikasnosti i sa proizvodnog procesa „ajmo proizvoditi što više struje“ pređe na koncept „hajde da uštedimo energiju jer je ona skupa“ - kaže Miljević.

BiH je neophodna strategija u ovoj oblasti, ali rezultati su takvi da ovo nije dokument na osnovu koga se dalje mogu razrađivati energetska projekti, upozorava profesor na elektrotehničkom fakultetu u Tuzli Mirza Kušljugić, takođe autor analize.

- Vlada Federacije BiH je prihvatila strategiju, Vlada RS još nije, ali čim ti uradi, Savet ministara će je odmah usvojiti. Ako se usvoji ovaj dokument, njegova jedina upotrebna vrednost je u tome da će nam Evropska Unija izaći u susret da dalje ozbiljno radimo na onome što se od nas očekuje - poručuje on.

Mada smo zbog nepostojanja strategije izgubili mogućnost da koristimo novac iz

Stručnjaci nezadovoljni budućom energetsom strategijom BiH: Ne treba da proizvodimo više struje, nego da je više štedimo

pretpristupnih fondova EU za energetiku, Kušljugić ističe da je veći problem što nemamo strane investitore koji su zainteresovani da ulažu u BiH.

- Poprilično smo došli u cajtnot sa svojim objektima termoelektrana, njihovom starošću i ekološkom neusklađenošću. Više zabrinjava što se mi ozbiljno ne bavimo problemima, nego što smo izgubili nekoliko desetina miliona evra iz IPA fondova, to za energetiku i nije neka cifra, naročito ako uzmete u obzir gubitke Elektroprivrede u BiH prošle godine, koji prevazilaze taj iznos - zaključio je on.

Sumnjičavi prema vlasti

Duška Kudra iz Centra za životnu sredinu, koordinator programa Energija i klimatske promene naglašava da nijedan od četiri scenarija u strategiji ne ispunjavaju ciljeve ka sto odsto obnovljivoj zelenoj tranziciji.

- Poprilično smo sumnjičavi šta je naša vlast rešila da stavi u taj dokument. Ključno je da vidimo u kom pravcu energetike će ići BiH, jer to nije samo proizvodnja električne energije, to je sveobuhvatan pojam, ekonomije, životne sredine, ali pre svega zdravlja ljudi i kvalitet života - ističe ona.

Izvor: blic.rs